

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

грамм. Сложный плагиат, характеризующийся наличием нескольких источников, предполагает более сложную работу, связанную не только с поиском материалов, но и требует понимание предметной области исходных текстов.

Маскирование плагиата, или так званый латентный плагиат, является актуальным вопросом не только в сфере образования, но и информационных технологий, так как ряд программ, направленных на выявления заимствований, не имеют стопроцентной защиты от данной проблемы. Параллельно с программами-антиплагиатами разрабатываются антиплагиаты-киллеры, направленные на сокрытие заимствований в автоматическом режиме.

К приемам маскировки можно отнести:

- использование символов с разной кодировкой [23]: замена кириллических символов похожими по написанию латинскими символами;
- вставка в текст непечатных символов, в том числе добавление последовательностей из двух и более пробелов;
- допущения орфографических ошибок с определенной вероятностью;
- изменение регистра (изменение больших букв на малые и наоборот);
- добавление пустых абзацев и замена символа абзаца на символ разрыва строки;
- замена сокращений единиц измерения на их полные названия и наоборот;
- замена цифр их наименованием прописью.

При оценке текста на плагиат можно выделить такие задачи (табл. 2): определение типа документа по языку; определение уровня, на котором будет вестись поиск заимствований; определения лексических конструкций, на уровне которых будет вестись поиск заимствований; проверка на уникальность; анализ результатов.

Текст может быть написан на естественном языке или формализованном, а также содержать фрагменты обоих типов (табл. 3). Проверка текстов на естественном языке предполагает учет таких его особенностей:

- нестрогий порядок слов в предложении;
- наличие многозначных слов, синонимов, омонимов;
- изменения порядка слов может приводить к изменению смысла высказываний;
- эволюция языка.

Таблица 2

Этапы обнаружения плагиата

Table 2

Stages of plagiarism detection

Этап	Основные характеристики
Определение типа документа	ЕЯ, формальный язык, смесь (гибрид)
Определение уровня	Синтаксический, семантический, гибридный
Определение масштаба	Слова, словосочетания, предложения (фразы, абзацы)
Проверка на уникальность	
Анализ результатов	Объем, цитирование, пересечение фрагментов, структурный источник, важность фрагмента

Таблица 3

Типы документов

Table 3

Document Types

Документы	Примеры
Естественноречевые	Издания СМИ Худ. лит-ра
Формальноречевые	Мат. выкладки Программы UML-модели прочее
Смешанные документы	Техническая литература Пособия, монографии Диссертации Чертежи и конструкторская документация Учебные работы Документация к ПО

Общими проблемами являются:

- определение «границ» идиоматических единиц;
- изменения знаков препинания может приводить к изменению смысла фразы («Казнить

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

нельзя помиловать»).

Ряд языков, подобных uml [25], имеют графическую интерпретацию в виде геометрических фигур; распознавания символов в формулах также является проблемой (частично она обусловлена различиями форматов редакторов формул).

Анализ результатов может быть выполнен по нескольким критериям (табл. 2), исходя из характеристик плагиата (табл. 1). По объему плагиат может быть единым, целым фрагментом, а может быть выборочными (отдельными, разрозненными) частями документа. По принадлежности текст может быть: свой (в том числе самоцитирование), общеизвестные вещи (например, народное творчество, правила языка), чужой.

Цитирование может быть сторонних источников и авторское (самоцитирование).

По принадлежности к структурному источнику фрагменты могут быть справочными или теоретическими сведениями (например, в лабораторных работах студентов), основным текстом, обзором аналогов, литературы, фрагментами, которые дополняют картину или вносят ясность в дальнейший текст. Последние могут быть допустимыми лишь в отдельных разделах документа (например, в докторской диссертации). По важности заимствованные фрагменты могут передавать основные мысли, а могут вспомогательные элементы работы (периферию): примеры решения задач, примеры начальных условий и т.п. По количеству источников фрагменты могут быть моно- и полизаимствованными.

Системы обнаружения плагиата. На сегодня существует ряд программ (настольных приложений и онлайн-сервисов), позволяющих выявлять заимствования текстов на естественном языке и на языках программирования. Среди них общего назначения: Etxt Анти плагиат, Advego Plagiatus, Double Content Finder (DCFinder), Praide Unique Content Analyser 2, Copyscape, istio.com и другие. А также специализированные – для использования в вузах: Anti-Plagiarism [6], пакет «Антиплагиат. ВУЗ», «Plagiarism» [12], strikeplagiarism.com, unplug.com. Описанию и сравнению различных систем антиплагиата посвящено ряд работ [5, 15, 19].

Рассмотрено 27 ресурсов по обнаружению плагиата: онлайн и настольные приложения

с различными типами баз данных исходных текстов (рис. 2). Далее приведен перечень ресурсов:

1. eTXT Антиплагиат [1, 3, 5]
 2. Advego Plagiatus [3, 5]
 3. Double Content Finder [3, 5, 18]
 4. Praide Unique Content Analyser II [5]
 5. Viper [5]
 6. Плагиата.НЕТ [5]
 7. Duplichecker [5]
 8. PaperRater [5]
 9. Anti-Plagiarism [6]
 10. strikeplagiarism.com [33]
 11. Plagiarisma.Net [5, 26]
 12. PlagiarismChecker [5, 27]
 13. Plagium [5, 28]
 14. PlagTracker [5, 31]
 15. SeeSources [5]
 16. PlagScan [5, 30]
 17. Plagiarism Detector [5, 29]
 18. Защита уникальности контента [5]
 19. FindCopy [3, 5]
 20. Docol©c [5, 17]
 21. Grammarly [5]
 22. Text.ru [5, 7]
 23. Антиплагиат ру [3, 5, 8]
 24. Copyscape [10, 16]
 25. Miratools [3]
 26. smallSeoTools.com/plagiarismChecker [32]
 27. unplug.com [34].
- В результате анализа [3, 5–8, 10, 16, 17, 26–34] были сформулированы требования к входным и выходным данным программ-антиплагиатов, а также их функциональным характеристикам. Непосредственная работа с ресурсом начинается с подачи документа на проверку, которая может быть осуществлена такими способами:
- url сайта, контент которого необходимо проверить (ресурсы 1–4, 7, 11, 12, 13, 16, 24, 25, 26);
 - отдельный файл (1–4, 7, 28, 11, 13, 16, 17, 20, 27);
 - пакет файлов (1, 25), несколько документов одним zip-архивом (16);
 - проверяемый текст вводится в специальную экранную форму (1, 3, 4, 7, 8, 11–14, 17, 22, 26, 27).

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

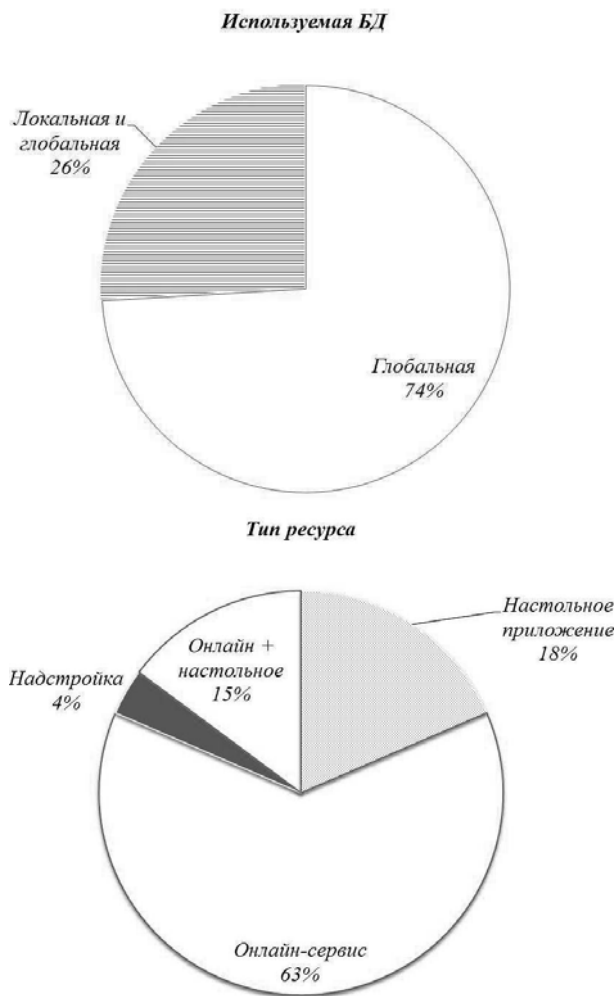

Рис. 2. Анализ ресурсов

Fig. 2. Resource analysis

Результаты работы по обнаружению плагиата представляются следующим образом:

- экранная форма с выделением заимствованных фрагментов (1, 2, 16, 17, 22–25);
- сохранение отчета в pdf-формате (16, 26, 27), в doc (1, 16), rtf (5);
- сохранение отчета о проверке в личном аккаунте (20, 27);
- отправка отчета о проверке по электронной почте (20).

По результатам работы система-антиплагиат формирует отчет, в котором могут быть представлены такие данные:

- список источников заимствования (1–5, 8, 11, 14, 16, 22, 23, 26);
- общий процент плагиата в работе (14, 16, 23, 24, 26);

– указания на фрагменты, где необходимо оформить текст как цитату и поставит ссылку на источник (14);

- процент уникальности (1, 3, 5, 8, 11, 22, 25, 26);
- проверяемый текст (26);
- сообщение о наличие плагиата (8);
- объем введенного текста (11, 22, 24);
- количество совпадений на источник (16).

Основными функциональными характеристиками являются:

- сравнение текстов с базой (выполняют все);
- сравнение текстов один к одному (тексты предоставляет пользователь) (13, 24, 27) или по url (7, 24);
- дословное сравнение и определение смысловых совпадений (1);
- формирование отчета о плагиате/уникальности (все с разной степенью детализации);
- замена латинских символов на кириллические (если есть такого вида маскировка) (6);
- предоставления сведений о плагиате с какого-либо сайта еженедельно или ежемесячно (7);
- проверка грамматики, правописания или стилистики встроенным литературным редактором (8);
- оповещение пользователя (по электронной почте) о плагиате его текстов (12);
- создание аккаунтов научных учреждений, институтов (13);
- настройка параметров проверки (1, 4, 25, 11);
- защита от проверки пустых документов (9);
- поиск по базам Google Scholar, Google Books (11).

Также предоставляется возможность выполнить настройку параметров проверки работы (сравнения):

- задание сайтов, с которыми не выполнять сравнение (25);
- задание параметра «размера выборки» (1, 27);
- наличие разных уровней проверки: обычная, экспресс, глубокая (1).
- установка «порога уникальности» (1);
- выбор поисковой машины (4, 11).

Рассмотрим возможности систем, имеющих внедрения [6, 8, 33].

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

Система Anti-Plagiarism (Україна) [6] с 2008 розроблялась як открытая система, а с 2010 внедрена в Хмельницьком національному університеті. Особенностями являються:

- перевірка текстів на ЕЯ і ЯП;
- підтримка локальної і глобальної бази;
- перевірка граматических помилок;
- захист від додавання символів, додавання або змінення пунктуаційних знаків, змінення літерального складу;

- захист від перевірки порожніх документів.

«Антиплагиат. ВУЗ» являється частиною проекту компанії Forecsys (Росія), надає онлайн сервіс antiplagiat.ru. Особенністю цього пакету являється:

- текстова база продукту, включаюча матеріали, які були зібрані в рунеті, а також додаткові джерела, включаючи методическу літературу і студентські роботи минулих років. Таким чином, ВУЗ має можливість вести власну базу оригінальних робіт, яка буде постійно нарешуватися;

- при використанні продукту викладачем можливо оцінювання роботи, яка була перевірена;

- робота в межах організаційно-штатної структури навчального закладу, а також наявність різних типів користувачів з різними правами (викладачі, менеджери кафедр, адміністратори);

- можливість урахування результатів роботи в статистических даних закладу [1];

- наявність локальної і Інтернет-версії дає більші можливості для інтеграції продукту в існуючі в навчальному закладі інформаційні системи.

К недолікам можна віднести такі особенності продукту:

- студенти не являються користувачами даного пакету ([1]), інформація про них використовується тільки для персоналізації робіт;

- вся робота по завантаженні робіт (і поповненні баз), перевірки їх ложиться на викладачів, для поповненні бази використовується спеціальний тип користувачів;

- не передбачено ведення статистики по окремій дисципліні.

На сьогодні користувачами даного продукту являються ВАК Росії, Державний університет – Вища школа економіки (ГУ-

ВШЭ), Московський інститут економіки, менеджмента і права (МІЭМП), Московський державний психолого-педагогічний університет (ММП), Нижгородський державний університет (ННГУ) і др.

Strikeplagiarism.com – система антиплагиата студентських робіт, розроблена в Польщі. Має ряд таких особенностей [33]:

- інтегрується з Системами управління навчанням (LMS) і підключається до Moodle;

- надає детальний звіт про подібність зі списком джерел заїмствований;

- має функцію «Тревожного сигналу» для позначення спроб перешкодити аналізу на наявність плагиату;

- виконує порівняння з ресурсами глобальної мережі Інтернет і базою даних установ або ВУЗів;

- виявляє подібності з допомогою алгоритмів, заснованих на аналізі N-грамм, лінгвістический аналіз; постійно вдосконалюється пошуковий алгоритм і передбачена адаптація алгоритмів виявлення до специфіки перевіряємих документів;

- виконує аналіз на багатьох мовах;

- надає можливість додавати документи до бази даних ВУЗів і підключитися до Міжвузовської програми обміну базами даних.

Розглянуті ресурси мають ряд обмежень, які є перешкодою для масового впровадження, наприклад, в вузах, а саме:

- відсутність підтримки або стадії тестування, або проблеми з доступом (не знайдено/не відповідає);

- обмеження по обсягу перевіряємих текстів і частоті запитів;

- довга перевірка документа;

- для повноцінної роботи необхідний преміум-акаунт;

- відсутність детального звіту;

- відсутність підтримки російської і/або української мов.

Для техніеских ВУЗів актуальні також наступні проблеми:

- більшість ресурсів працюють тільки з природноязиковими текстами;

- обробка тільки текстів (не обробка зображень, формул і іншого).

Научная новизна и практическая значимость

Предложено дополнение существующих иерархических схем таксономии плагиата. Выполнен анализ существующих систем с точки зрения функциональности и возможности использования для больших объемов данных. Практическая значимость определяется широтой проблемы плагиата в различных сферах. В Украине развивается законодательная база для борьбы с плагиатом, что требует активного решения задач разработки, усовершенствования и внедрения соответствующего программного обеспечения (ПО). Данная работа способствует решению указанных задач. Обзор существующих программ-антиплагиатов, а также изучение и исследование опыта в этой области и уточнение понятия плагиата, стратегии его выявления позволяет более полно сформулировать требования к функциональным характери-

стикам, входным и выходным данным разрабатываемого ПО, а также выявить особенности работы подобного ПО. В статье сделан акцент на особенности решения задачи выявления заимствований в среде высших технических учебных заведений.

Выводы

Определение понятие плагиата является одним из основных этапов в формировании требований к системам обнаружения плагиата. Его определение, а также классификация видов плагиата является важной составляющей при формировании требований к функциональным характеристикам соответствующего программного обеспечения (ПО). Обзор и тестирование конкурентных продуктов позволили выделить основные требования к ПО, а также ряд дополнительных, которые являются полезными в зависимости от области применения ПО.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ

1. Антиплагиат. ВУЗ [Электронный ресурс] : рук-во пользователя. – Режим доступа: <http://antiplagiat.nsu.ru/files/manual.pdf>. – Загл. с экрана. – Проверено : 08.12.2016.
2. Антиплагиат eTxt.ru. Проверка уникальности текстов [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.etxt.ru/antiplagiat/>. – Загл. с экрана. – Проверено : 17.10.2016.
3. Болілий, В. О. Перевірка унікальності тексту при оцінюванні студентських робіт творчого або дослідницького характеру / В. О. Болілий, В. В. Копотій // Наук. записки НДУ ім. М. Гоголя. Серія: Психолого-педагогічні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин, 2011. – № 7. – С. 134–145.
4. Голунов, С. В. Студенческий плагиат как вызов системе высшего образования в России и за рубежом / С. В. Голунов // Вопросы образования. – 2010. – № 3. – С. 243–257.
5. Лупаренко, Л. А. Инструментарій виявлення плагиату в наукових роботах: аналіз програмних рішень // Інформ. технології і засоби навчання. – 2014. – Т. 40, № 2. – С. 151–169.
6. Михайловский, Ю. Б. Система Anti-Plagiarism як інструмент запобігання плагиату в навчальній та науковій діяльності / Ю. Б. Михайловский, Н. А. Длугунович. – Вісн. Хмельн. нац. ун-ту. Технічні науки. – 2013. – № 3. – С. 162–168.
7. Онлайн сервис проверки текста на уникальность [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://text.ru/>. – Загл. с экрана. – Проверено : 17.10.2016.
8. Офіційна сторінка компанії Форексіс. Розділ «Продукти» [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.forecsys.ru/ru/site/products/antiplagiat/>. – Загл. с экрана. – Проверено : 15.11.2016.
9. Про авторське право та суміжні права [Электронный ресурс] : Закон України. – Режим доступа: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>. – Загл. с экрана. – Проверено : 30.10.2016.
10. Романова, І. В. Явище плагиату: історія та сьогодення / І. В. Романова // Зовнішня торгівля: право, економіка, фінанси. – 2012. – № 3. – С. 267–272.
11. Цивільний кодекс України [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. – Загл. с экрана. – Проверено : 17.01.2017.
12. Шостак, І. В. Комп'ютеризація процесу виявлення плагиату у студентських роботах / І. В. Шостак, І. В. Груздо // Зб. наук. пр. військ. ін-ту Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2013. – Вип. 41. – С. 99–109.
13. Штефан, О. Плагиат: поняття, ознаки, відповідальність / О. Штефан // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2011. – № 6. – С. 17–25.

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

14. Asim, M. El Tahir Ali. Overview and Comparison of Plagiarism Detection Tools / M. El Tahir Ali Asim, Hussam M. Dahwa Abdulla, V. Snasel. – Dateso, 2011. – P. 161–172.
15. Bin-Habtoor, A. S. A Survey on Plagiarism Detection Systems / A. S. Bin-Habtoor, M. A. Zaher // Intern. J. of Computer Theory and Engineering. – 2012. – Vol. 4, No. 2. – P. 185–188. doi: 10.7763/IJCTE.2012.V4.447.
16. Copyscape. Compare Articles or Web Pages [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.copyscape.com/compare.php>. – Загл. с екрана. – Проверено : 18.10.2016.
17. Docol©с [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://docoloc.de/>. – Загл. с екрана. – Проверено : 18.10.2016.
18. Double Content Finder [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://textbroker.ru/main/dcfinder.html>. – Загл. с екрана. – Проверено : 17.10.2016.
19. Culwin, F. A review of electronic services for plagiarism detection in student submissions / F. Culwin, Th. Lancaster // 8th Annual Conf. on the Teaching of Computing – Edinburgh, 2010. – P. 54–61.
20. Jarrah, A. Al. Plagiarism Detection based on studying correlation between Author, Title and Content / A. Al. Jarrah, I. Alsmadi, Z. Za'atreh // Intern. Conf. on Information Communication System (CICS) (22.05.2011). – Shanghai, 2011. – P. 22–24.
21. Kakkonen, T. AntiPlag – A Sampling-based Tool for Plagiarism Detection in Student Texts / T. Kakkonen, N. Myller // The Proc. of the 8th European Conference on E-learning (29.10–30.10.2009). – Bari, Italy, 2009. – P. 287–293.
22. Meuschke, N. State-of-the-art in detecting academic plagiarism / N. Meuschke, B. Gipp // Intern. J. for Educational Integrity. – 2013. – Vol. 9, No. 1. – P. 50–71.
23. Mozgovoy, M. Automatic Student Plagiarism Detection: Future Perspectives / M. Mozgovoy, T. Kakkonen, G. Cosma // J. of Educational Computing Research. – 2010. – Vol. 43. – Iss. 4. – P. 511–531. doi: 10.2190/ec.43.4.e.
24. Mozgovoy, M. Desktop Tools for Offline Plagiarism Detection in Computer Programs / M. Mozgovoy // Informatics in Education. – 2006. – Vol. 5, No. 1. – P. 97–112.
25. OMG Unified Modeling Language (OMG UML), Infrastructure : Version 2.4.1. – 2011. – 748 p.
26. Plagiarisma [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://plagiarisma.net/>. – Загл. с екрана. – Проверено : 17.10.2016.
27. Plagiarism-Checker.com [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.plagiarism-checker.com/>. – Загл. с екрана. – Проверено : 18.10.2016.
28. Plagiarism checker & plagiarism detection [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.plagium.com/>. – Загл. с екрана. – Проверено : 18.10.2016.
29. Plagiarism Detector [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://plagiarismdetector.net/>. – Загл. с екрана. – Проверено : 18.10.2016.
30. PlagScan [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.plagscan.com/>. – Загл. с екрана. – Проверено : 18.10.2016.
31. Plagtracker. The most accurate plagiarism checking service [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.plagtracker.com/>. – Загл. с екрана. – Проверено : 18.10.2016.
32. Small SEO Tools. Plagiarism Checker [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://smallseotools.com/plagiarism-checker/>. – Загл. с екрана. – Проверено : 17.10.2016.
33. StrikePlagiarism.com [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://strikeplagiarism.com/ua/>. – Загл. с екрана. – Проверено : 17.10.2016.
34. Unplag.com. Plagiarism Detection Engine [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ua.unplag.com/>. – Загл. с екрана. – Проверено : 08.12.2016.

В. І. ШИНКАРЕНКО^{1*}, О. С. КУРОП'ЯТНИК^{2*}

^{1*}Каф. «Комп'ютерні інформаційні технології», Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна, вул. Лазаряна, 2, Дніпро, Україна, 49010, тел. +38 (056) 373 15 35, ел. пошта shinkarenko_vi@ua.fm, ORCID 0000-0001-8738-7225

^{2*}Каф. «Комп'ютерні інформаційні технології», Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна, вул. Лазаряна, 2, Дніпро, Україна, 49010, тел. +38 (056) 373 15 35, ел. пошта elenadiit@rambler.ru, ORCID 0000-0003-2286-884X

ПРОБЛЕМИ ВИЯВЛЕННЯ ПЛАГІАТУ ТА АНАЛІЗ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Мета. Дане дослідження спрямоване на: 1) визначення поняття «плагіату» в текстах на формальних і природних мовах, побудова таксономії плагіату; 2) встановлення основних проблем виявлення плагіату і використання автоматизованих засобів їх вирішення; 3) аналіз та систематизацію інформації, отриманої у ході огляду, тестування і аналізу роботи існуючих систем виявлення запозичень. **Методика.** Для формулювання вимог до програмного забезпечення з виявлення плагіату застосовуються методи аналізу нормативної документації (законодавчої бази) і конкурентного інструментарію. Для перевірки вимог використовуються методи тестування та огляду інтерфейсів GUI. **Результати.** У роботі розглянуто поняття «плагіату», питання його поширення та класифікації. Виконано огляд існуючих систем виявлення плагіату: настільних додатків та онлайн-ресурсів. Виділено їх функціональні характеристики, визначені формати вхідних та вихідних даних і обмеження на них, особливості налаштування і доступу. Виконана деталізація вимог до розглянутих систем. **Наукова новизна.** Авторами запропоновано доповнення до існуючих ієрархічних схем таксономії плагіату. Виконано аналіз існуючих систем із точки зору функціональності та можливості використання для великих обсягів даних. **Практична значимість.** Практична значимість визначається широтою проблеми плагіату в різних сферах. В Україні розвивається законодавча база для боротьби з плагіатом, що вимагає активного вирішення завдань розробки, вдосконалення та впровадження відповідного програмного забезпечення (ПЗ). Дана робота сприяє вирішенню зазначених завдань. Огляд існуючих програм-антиплагіатів, а також вивчення і дослідження досвіду в цій галузі, уточнення поняття «плагіату», стратегії його виявлення дозволяє більш повно сформулювати вимоги до функціональних характеристик, вхідних і вихідних даних розроблюваного ПЗ, а також виявити особливості роботи подібного ПЗ. У статті зроблено акцент на особливості вирішення завдання виявлення запозичень в академічному середовищі.

Ключові слова: плагіат; таксономія плагіату; запозичення фрагментів; системи виявлення плагіату

V. I. SHYNKARENKO^{1*}, O. S. KUROPYATNYK^{2*}

^{1*}Dep. «Computer and Information Technologies», Dnipropetrovsk National University of Railway Transport named after academician V. Lazaryan, Lazaryan St., 2, Dnipro, Ukraine, 49010, tel. +38 (056) 373 15 35, e-mail shinkarenko_vi@ua.fm, ORCID 0000-0001-8738-7225

^{2*}Dep. «Computer and Information Technologies», Dnipropetrovsk National University of Railway Transport named after academician V. Lazaryan, Lazaryan St., 2, Dnipro, Ukraine, 49010, tel. +38 (056) 373 15 37, e-mail elenadiit@rambler.ru, ORCID 0000-0003-2286-884X

PLAGIARISM DETECTION PROBLEMS AND ANALYSIS SOFTWARE TOOLS FOR ITS SOLVE

Purpose. This study is aimed at: 1) the definition of plagiarism in texts on formal and natural languages, building a taxonomy of plagiarism; 2) identify major problems of plagiarism detection when using automated tools to solve them; 3) Analysis and systematization of information obtained during the review, testing and analysis of existing detection systems. **Methodology.** To identify the requirements of the software to detect plagiarism apply methods of analysis of normative documentation (legislative base) and competitive tools. To check the requirements of the testing methods used and GUI interfaces review. **Findings.** The paper considers the concept of plagiarism issues of proliferation and classification. A review of existing systems to identify plagiarism: desktop applications, and online resources. Highlighting their functional characteristics, determine the format of the input and output data and constraints on them, customization features and access. Drill down system requirements is made. **Originality.** The authors proposed schemes complement the existing hierarchical taxonomy of plagiarism. Analysis of existing systems is done in terms of functionality and possibilities for use of large amounts of data. **Practical value.** The practical significance is determined by the breadth of the problem of plagiarism in various fields. In Ukraine, develops the legal framework for the fight against plagiarism, which requires the active solution development tasks, improvement and delivery of relevant software (PO). This work contributes to the solution of these problems. Review of existing programs, Anti-plagiarism, as well as study and research experience in the field and update the concept of plagiarism, the strategy allows it to identify more fully articulate to the functional performance requirements, the input and

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

output of the developed software, as well as to identify the features of such software. The article focuses on the features of solving the problem of identification of borrowing in an academic environment.

Keywords: plagiarism; taxonomy of plagiarism; borrowing fragments; plagiarism detection system

REFERENCES

1. ANTIPLAGIAT.VUZ. *Rukovodstvo polzovatelya. Funktsionalnye vozmozhnosti rabochikh mest prepodavatelya, ministratora, menedzhera.* (2011). Moscow: NGU. Retrieved from <http://antiplagiat.nsu.ru/files/manual.pdf>
2. *eTxt Antiplagiat:Proverka unikalnosti tekstov.* (n.d.) Retrieved from <https://www.etxt.ru/antiplagiat/>
3. Bolilyi, V. O., & Kopotii, V. V. (2011). Perevirka unikalnosti tekstu pry otsiniuvanni studentskykh robit tvorchoho abo doslidnytskoho kharakteru. *Naukovi zapysky Naukovi zapysky Nizhynskoho derzhavnoho universytetu im. M. Hoholia. Serii: Psikhologo-pedahohichni nauky*, 7, 134-145.
4. Golunov, S. V. (2010). Plagiarism in students as challenge to higher education system in Russia and abroad. *Educational Studies*, 3, 243-257.
5. Luparenko, L. A. (2014). Plagiarism detection tools for research works: analysis of software solutions. *Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia*, 40(2), 151-169.
6. Mikhaylovskiy, Y. B., & Dlugunovych, N. A. (2013). Anti-plagiarism system as a tool for plagiarism preventing in educational and research activities. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu: Tekhnichni nauky*, 3, 162-168.
7. *TEXT.RU: Onlayn servis proverki teksta na unikalnost.* (n.d.) Retrieved from <http://text.ru/>
8. *Foreksis:Antiplagiat.* (n.d.) Retrieved from <http://www.forecsys.ru/ru/site/products/antiplagiat/>
9. Pro avtorske pravo ta sumizhni prava: Zakon Ukrainy 1994, No 1651-19 (2016). Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
10. Romanova, I. V. (2012). Yavyshe plahiatu: istoriia ta sohodennia. *Foreign trade: economics, finance, law*, 3(62), 267-272.
11. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy 2003, No 1666-19 (2016). Retrieved from <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
12. Shostak, I. V., & Hruzdo, I. V. (2013). Kompiuteryzatsiia protsesu vyavleniia plahiatu u studentskykh robotakh. *Zbirnyk naukovykh prats Viiskovoho instytutu Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka*, 41, 99-109.
13. Shtefan, O. (2011). Plagiarism: the concept, attributes, responsibility. *Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti*, 6, 17-25.
14. Ali, Asim M. El Tahir, Abdulla, Hussam M. Dahwa, & Snasel, V. (2011, April 20). Overview and Comparison of Plagiarism Detection Tools. *Proceedings of the DATESO 2011: Annual International Workshop on Databases, TExts, Specifications and Objects, Czech Republic*, 161-172. Retrieved from <http://ceur-ws.org/Vol-706/poster22.pdf>
15. Bin-Habtoor, A. S., & Zaher, M. A. (2012). A Survey on Plagiarism Detection Systems. *International Journal of Computer Theory and Engineering*, 4(2), 185-188. doi: 10.7763/IJCTE.2012.V4.447
16. *Copyscape. Compare Articles or Web Pages.* (n.d.) Retrieved from <http://www.copyscape.com/compare.php>
17. *Docol©c.* (n.d.) Retrieved from <http://docoloc.de/>
18. *Textbroker:Double Content Finder.* (n.d.) Retrieved from <https://textbroker.ru/main/dcfinder.html>
19. Culwin, F., & Lancaster, T. (2000). A review of electronic services for plagiarism detection in student submissions. *Proceedings of the First Annual Conference of the Learning and Teaching Support Network for Information and Computer Sciences.* Retrieved from <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.176.8211&rep=rep1&type=pdf>
20. Jarrah, A. Al, Alsmad, I., & Za'atreh, Z. (2011). Plagiarism Detection based on studying correlation between Author, Title and Content. *International Conference on Information Communication System (CICS), May 22-24, Irbid, Jordan.*
21. Kakkonen, T., & Myller, N. (2009). AntiPlag – A Sampling-based Tool for Plagiarism Detection in Student Texts. *Proceedings of the 8th European Conference on E-learning, October 29-30, Bari, Italy.* 287-293.
22. Meuschke, N., & Gipp, B. (2013). State-of-the-art in detecting academic plagiarism. *International Journal for Educational Integrity*, 9(1), 50-71. doi: 10.21913/IJEI.v9i1.847
23. Mozgovoy, M., Kakkonen, T., & Cosma, G. (2010). Automatic Student Plagiarism Detection: Future Perspectives. *Journal of Educational Computing Research*, 43(4), 511-531. doi: 10.2190/ec.43.4.e

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

24. Mozgovoy, M. (2006). Desktop Tools for Offline Plagiarism Detection in Computer Programs. *Informatics in Education*, 5(1), 97-112.
25. OMG Unified Modeling Language (OMG UML), Infrastructure: Version 2.4.1 (2011).
26. *Plagiarisma*. (n.d.) Retrieved from <http://plagiarisma.net/>
27. *Plagiarism-Checker.com*. (n.d.) Retrieved from <http://www.plagiarism-checker.com/>
28. *Plagium:Plagiarism checker & plagiarism detection*. (n.d.) Retrieved from <http://www.plagium.com/>
29. *Plagiarism Detector*. (n.d.) Retrieved from <http://plagiarismdetector.net/>
30. *PlagScan*. (n.d.) Retrieved from <http://www.plagscan.com/>
31. *Plagtracker. The most accurate plagiarism checking service*. (n.d.) Retrieved from <http://www.plagtracker.com/>
32. *Small SEO Tools:Plagiarism Checker*. (n.d.) Retrieved from <http://smallseotools.com/plagiarism-checker/>
33. *StrikePlagiarism.com*. (n.d.) Retrieved from <http://strikeplagiarism.com/ua/>
34. *Unplag.com. Plagiarism Detection Engine*. (n.d.) Retrieved from <https://ua.unplag.com/>

Статья рекомендована к публикации д.т.н., проф. В. В. Скалозубом (Украина); к.филос.н., доц. И. В. Агиенко (Украина)

Поступила в редколлегию: 03.11.2016

Принята к печати: 12.01.2017